

MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ
T.B.M.M. GRUP BAŞKANLIĞI
Tarih: 03-11-2021
Sayı: 387

10/5021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İzmir Körfezinde yaşanan kirlenmenin boyutları ve kaynaklarını tespit, kirliliğin önlenmesi ve giderilmesi için alınabilecek tedbirler konusunda Anayasanın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılması için gereğini saygılarımızla arz ederiz. 20.10.2021

1. **Hasan KALYONCU**

İzmir Milletvekili

10/5021

GEREKÇE

Tarihsel geçmişi M.Ö.3000 yıllarına dayanan İzmir Türkiye'nin üçüncü büyük kenti durumundadır. Coğrafi konumu ve doğal liman niteliği dolayısıyla İzmir yüzyıllardır Akdeniz ve dünya ticaretinde önemli bir yere sahiptir. İzmir, 1856-1863 yılları arasında faaliyete geçen demiryolu hatları sayesinde deniz ticareti için eşsiz bir liman ve bir ticaret üssü olmuştur.

Türk bağımsızlığının simgesi durumunda olan İzmir, düşman işgalinin yol açtığı yıkılmış ve yakılmış görüntüsünden hızla kurtulmuş ve ilk İktisat Kongresine ev sahipliği yaparak Cumhuriyet devrindeki hızlı kalkınmanın da örneğini sergilemiştir. Önemli su yollarına açılan Körfezi, verimli tarım arazileri ve köklü tarih ve kültür birikimi İzmir'in büyümesinde itici güç olmuştur.

İzmir Körfezi ekonomik gelişme, şehirleşme ve nüfus artışı ile sanayileşme etkisiyle çevre kirliliği olgusunu yaşamaya başlamıştır. Şehrin gelişmede sergilediği başarının şehirleşmeye yansımaması, örneğin kanalizasyonun olmaması, oluşan atık suların İzmir Körfezi'ne verilmesi, Gediz Nehrinin Körfez'e ulaşırken kirleticileri de taşıması ve iç kesimden atık su boşaltımlarını taşıyan küçük derelerin etkisi ve arıtma tesislerinin yeterli düzeyde olmaması, ve yağmur suyu ile kanalizasyon sistemlerinin ayrılmasında Körfez'in başlıca kirlenme nedenleridir. 1960'lı yıllardan bu yana süregelen ve hızla artmaya devam eden kirlenme, başta Körfez olmak üzere İzmir'i olumsuz etkilemektedir. İzmir Körfezi, yıllarca Körfez'e açılan yüzden fazla kanal ve çeşitli kapasitede 12 akarsudan gelen atıklarla doğrudan kirlenmiştir.

Kirlenmenin artmasıyla birlikte kirlilikle mücadele bilincinin de yaygınlaşmasına rağmen, yaklaşık 4.4 milyon insanın Körfez civarında yaşadığı günümüzde evsel, endüstriyel ve tarımsal atıkların ve diğer atıkların Körfez'e ulaşması sonucu özellikle iç kesimlerde biyolojik çeşitlilik giderek azalmıştır. Halbuki Körfez, denizin Batı Anadolu'nun içine doğru girmesiyle oluşan, jeolojik, morfolojik ve biyolojik özellikleriyle hem Körfezde hem de iç kesimlerde canlılığın gelişmesi ve üremesi için uygun bir ortam sağlamaktaydı. Günümüzde Büyük Kanal Projesi aracılığıyla İzmir'in kanalizasyonları, denize akan evsel ve endüstriyel atıklardan arıtılarak Orta Körfez'e verilmektedir. Fakat aşırı yağış durumlarında arıtma tesislerinin yetersiz kalması atık suların bütün kirlitici yüklerini doğrudan Körfeze ulaştırmaktadır. Ayrıca çevre illerin atık sularını taşıyan Gediz Nehri ve 12 akarsudan gelen atıklar denize akıtılmaktadır. Hali hazırda İzmir ilindeki kontrolsüz fosseptik dolayısıyla toprak, içme suyu havzaları ve yağışlarla taşınarak Körfezin kirlendiği gözlenmektedir. Bakanlık tarafından yürürlüğe konulan Gediz Nehri Yönetim Planının hızla hayata geçirilmesi beklenmektedir.

Derelerin ıslahı ve temizlenmesinde uygulanan dere tabanının betonla kaplanması hem su yatağının hesapsız şekilde daraltılmasına yol açarken hem de derelerde taşınan kirliliğin önlenmesine katkı sunamamaktadır. Körfezdeki canlıların derelerden gelen doğal ve organik besinlere ihtiyaç duyduğu gerçeği, bugün biyo çeşitliliğin azalması ve deniz marulunun aşırı çoğalması, Red Tide olayları görülmekte olup gelecekte büyük sıkıntıların olacağına işaretini vermektedir. Bu gidiş, İzmir Körfezinin de müsilaaj oluşumuna ve benzer olaylara açık olduğunu göstermektedir.

Hızlı kentleşme, sanayileşme ve arıtma tesislerinin imkân ve ihtiyaçları doğrultusunda İzmir Körfezindeki kirlenmenin boyutları ve kaynaklarını tespit, kirliliğin önlenmesi ve giderilmesi için alınabilecek tedbirleri belirlemek amacıyla bir komisyon kurulması gerekmektedir.

	Milletvekili	Seçim Bölgesi	İmzası
2.	İbrahim Özyürek	Sakarya	İ. Özyürek
3.	Cemal Gökçe	İstanbul	C. Gökçe
4.	Mehmet Fıratlı	MOLDAVIA	M. Fıratlı
5.	Kamran Kızı	Akarsu	K. Kızı
6.	İbrahim ETEM SEDEF	Tozpat	I. E. S.
7.	Metin Nevillik Savaş	Eğirdere	M. N. S.
8.	Baki Simelev	Mersin	B. Simelev
9.	Olca Kılınç	Mersin	O. Kılınç
10.	Tamer Osmanoğlu	İzmir	T. Osmanoğlu
11.	Umut Yılmaz	Düzce	U. Yılmaz
12.	Lütfi Korkut	Hatay	L. Korkut
13.	Mustafa KALAYCI	Konya	M. Kalaycı
14.	YİĞEL BULUT	TOKAT	Y. Bulut
15.	Kurtuluş Hidayet Vahapoğlu	BURSA	K. H. V.
16.	Sefer Ayca	Kahramanmaraş	S. Ayca
17.	Ayşe Sibel Ersoy	Adana	A. S. Ersoy
18.	Esin Kana	KONYA	E. Kana
19.	Abdurrahman Başkan	Antalya	A. Başkan
20.			

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

397 Grup Numaralı İzmir Milletvekili Hasan Kalyoncu ve arkadaşları tarafından Meclis Başkanlığı'na sunulan Meclis Araştırma Önergesine katılıyorum. 09.11.2021



Ali Muhittin TAŞDOĞAN
Gaziantep Milletvekili